

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

α. 1. Σωστό

2. Λάθος

3. Λάθος

4. Σωστό

5. Λάθος

β. Στο σημείο αυτό ο συντάκτης πιθανόν εννοεί πως ο τρόπος με τον οποίο θα αποφασίσουμε να αντιμετωπίσουμε την ζωή και τις ανατροπές της – αισιόδοξα ή απαισιόδοξα – προσδιορίζει και τον βαθμό της ευαρέσκειάς μας από αυτήν και της προσωπικής μας ικανοποίησης για την επάρκεια του εαυτού μας, γεγονός που δημιουργεί αυτοεκτίμηση, απαραίτητο παράγοντα για τη βίωση της ευτυχίας και ολοκλήρωσης.

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Οι μη διαδικαστικές οδηγίες, στις οποίες ανήκει το Κείμενο 1, εκφράζονται με μια σειρά γλωσσικών επιλογών:

1. Α' πληθυντικό πρόσωπο «όταν νιώθουμε πόνο», δίνει τόνο οικειότητας και εντάσσει τον πομπό στην ίδια ομάδα με τον δέκτη.

2. Ρήματα σε Ενεστωτικό χρόνο «η ευτυχία βρίσκεται στο σημείο ...», για να δημιουργηθεί η αίσθηση της διαχρονικότητας (ιστορικός ενεστώτας).

3. Προστακτική έγκλιση «Δώστε στον εαυτό σας» με την οποία διακρίνεται η σαφής οδηγία προς επίτευξη του στόχου.

4. Χρονικές / διαρθρωτικές λέξεις «όταν δεχόμαστε, όταν νιώθουμε...» που τοποθετούν τις ενέργειες στη σωστή σειρά και δημιουργούν τις προϋποθέσεις, για να προκύψει το προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

5. Ρητορική ερώτηση «Για παράδειγμα, εστιάζουμε στο ...του γεμάτου μέρους του ποτηριού;» προκαλεί προβληματισμό και συνειδητοποίηση των ενεργειών που είναι απαραίτητες, για να επιτύχουμε όσα πρέπει.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10)

Και στα δύο κείμενα υπάρχει ως κοινή συνισταμένη η προσπάθεια εξασφάλισης ελεύθερου και ποιοτικού χρόνου για την ουσιαστική βίωση των στιγμών της ζωής, την αποφυγή των αγχωτικών ρυθμών της εποχής, την πολυδιάσπαση ενδιαφερόντων και της ανάληψης υπερβολικά πολλών εργασιών (Κείμενο 1 «απλοποιείστε! ... ναι στον εαυτό μας» / Κείμενο 2 «είναι το πρόγραμμα ...στρες»). Αυτό από μόνο του εξασφαλίζει ευεξία και συνειδητή αλληλεπίδραση με τους δικούς μας ανθρώπους, σωματική άσκηση και επαφή με τη φύση, συνειδητές καταναλωτικές επιλογές, γεγονός που προσφέρει αίσθημα πλήρωσης και ευτυχίας. (Κείμενο 1 «Δώστε προτεραιότητα στις σχέσεις», «Η τακτική άσκηση ... ψυχική υγεία» / Κείμενο 2 «εξασφάλιση στιγμών ...να επικοινωνήσουμε με τον σύντροφο, την οικογένεια, τους φίλους», «μαγείρεμα ... με τη φύση»)

ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)

Ο αφηγητής επικρίνει στο κείμενο την αλλοτρίωση του ανθρώπου λόγω των γρήγορων ρυθμών ζωής και της υιοθέτησης των προβαλλόμενων αξιών και προτύπων. Ο αφηγητής αντιδιαστέλλει καυστικά μέσω της χρήσης εισαγωγικών («αξίες», «ανάγκες») τις υλιστικές ανάγκες και τις αξίες που παρουσιάζονται από την κοινωνία και οδηγούν τον άνθρωπο σε μια ανιαρή ζωή και στην αίσθηση ότι το σώμα αποτελεί ένα «απέραντο νεκροταφείο δολοφονημένων επιθυμιών και προσδοκιών» (μεταφορά), με τις πραγματικές αξίες που οδηγούν στην ευτυχία. Έτσι η ευτυχία ταυτίζεται με την ουσιαστική επικοινωνία του ανθρώπου με τους άλλους και τη φύση, όπως φαίνεται από τη χρήση εικόνων («να κουβεντιάσουμε... μεταξύ μας»), αλλά και με την αυτογνωσία και εσωτερική αναζήτηση, δραστηριότητες όμως που απαιτούν χρόνο για να επιτευχθούν. Με την αποστροφή στο β' ενικό πρόσωπο « Όλα, όλα Σαλονικιέ ...» ο ήρωας απευθύνεται στον ίδιο τον εαυτό του και σε κάθε σύγχρονο άνθρωπο διαπιστώνοντας ότι αναμένει καρτερικά τον θάνατο, χωρίς

ουσιαστική αξιοποίηση της ζωής του και έκφρασης των πραγματικών συναισθημάτων στους δικούς του ανθρώπους.

Ο μαθητής / -τρια, ανάλογα με τα προσωπικά του βιώματα και τον χαρακτήρα του, μπορεί να τοποθετηθεί κριτικά απέναντι στα σημερινά πρότυπα ζωής που στραγγαλίζουν τις όμορφες στιγμές και περιορίζουν την αλληλεπίδραση με τους άλλους. Αρκεί αυτά που θα γράψει να είναι τεκμηριωμένα.

Ενδεικτικά: Στις μέρες μας, που ο ελεύθερος χρόνος αποτελεί πολυτέλεια, η προσέγγιση της πραγματικής ευτυχίας είναι ένα δυσεπίτευκτο αγαθό. Ο άνθρωπος αβίαστα δέχεται και ακολουθεί πιστά ένα σύνολο αξιών που σταδιακά τον απομακρύνουν από την ευτυχία. Η έλλειψη χρόνου για πνευματική αναζήτηση δεν επιτρέπει στο άτομο την επανιεράρχηση των αξιών του. Έτσι βιώνει μια κατάσταση όπου δε δρα συνειδητά, ενώ σταδιακά ανακαλύπτει όσα θα μπορούσε να έχει κάνει για να βελτιστοποιήσει τη ζωή του. Παρ' όλα αυτά ακόμη και μετά τη συνειδητοποίηση αυτή, δύσκολα μπορεί να απεγκλωβιστεί από αυτή τη συνθήκη.